

Inspreektekst van Paul Sprangers namens Stichting Natuurlijk Geuldal op 7 juni 2023 op de hoorzitting 'Verkeersdruk op het Heuvelland' in Vaals

Stichting Natuurlijk Geuldal zet zich in voor het behoud en verbetering van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg

Dank voor de toegezonden uitgangspunten, stellingen en vragen t.b.v. de hoorzitting. Ze getuigen van het doordrongen zijn van de noodzaak tot het nemen van maatregelen én een open mind/brede blik naar mogelijke oplossingen.

Ik begin met enige algemene opmerkingen, vervolgens enige beleidsoverwegingen en tot slot stel ik een reeks mogelijke maatregelen voor.

Algemene opmerkingen

December 2022 verscheen het rapport Economische waardering van natuur en landschap in Zuid-Limburg. De waarde van het natuurlijk kapitaal in Zuid-Limburg wordt geschat op tussen de € 64 en 74 miljard. De waarden van natuur en landschap worden echter vaak niet erkend. Volgens de Raad voor de Leefomgeving is de echte waarde van natuur voor onze maatschappij en economie onbekend en wordt deze niet goed gewaardeerd. De Raad voor de Leefomgeving schrijft ook dat de staat van de natuur alarmerend achteruit gaat en dat natuur een stem moet krijgen bij economische en politieke afwegingen.

Volgens NEFOM - Nederlandse Federatie Omgevingslawaa
Motorvoertuigen - vallen er 700 doden per jaar in Nederland door geluidsoverlast van motorvoertuigen en is er sprake van 64,4 miljard Euro per jaar aan gezondheidskosten in Europa door geluidsoverlast van motorvoertuigen.

Volgens een onderzoek gehouden door Visit Zuid-Limburg komen veruit de meeste toeristen voor de rust en stilte in de natuur naar Zuid-Limburg.

Volgens een ander onderzoek dragen motorrijders nauwelijks iets bij aan de economie van Zuid-Limburg. Zij zijn echter in staat om de bezoekers die wél substantieel bijdragen aan de regionale economie van hier te verjagen door de door hen veroorzaakte herrie... .

In de gemeente Bloemendaal zijn advocaten tot de bevinding gekomen dat de Wegenverkeerswet toereikende mogelijkheden biedt om milieuzones in te stellen met geluid als criterium.

In de omgeving van Einruhr (Eifel) heb ik tal van borden gezien die motorverkeer verbieden in het weekend. Wat daar kan moet hier toch ook kunnen?!

Beleidsoverwegingen

Ontwikkel een visie hoe u de gemeente Vaals cq het Heuvelland er over 1, 5, 10 jaar uit wilt laten zien en wees **consequent** in de uitvoering daarvan. Laat het algemene maatschappelijke belang - waarvoor u bent verkozen - prevaleren boven het korte termijn belang van individuele ondernemers. Laat dit publieke belang leidend zijn. Ik verwijs hiervoor naar het eerder aangehaalde rapport **Economische waardering van natuur en landschap in Zuid-Limburg**. Waak ervoor de kip met de gouden eieren te slachten. Dit in het belang van de huidige én toekomstige generaties.

Leg duurzaam contact met NEFOM, zodat je niet opnieuw het wiel hoeft uit te vinden.

Aangezien de herrie-overlast een grensoverschrijdend probleem is, zullen er zeker ook organisaties in het buitenland zijn die zich met dezelfde problematiek als hier bezighouden en wellicht tot oplossingen zijn gekomen die ook hier toepasbaar zijn.

Voer een meersporenbeleid, met als inzet om op korte termijn de actuele overlast sterk terug te brengen, en op de (middel)lange termijn flankerend beleid dat het ontstaan van (nieuwe) overlast tegengaat door het reguleren van activiteiten in het kwetsbare buitengebied die een verkeeraanzuigende werking hebben.

Start dit jaar, nee NU!, met de aanpak van verkeerslawaaï en overlast veroorzaakt door motorfietsen, (groepen) scooters en autorally's.

Elke fossiel aangedreven scooter zou evenveel ultrafijnstof uitstoten als een vrachtwagen. Als je van bovenaf naar het Heuvelland zou kijken, zou je in je verbeelding dan op vele plaatsen slierten vrachtwagens zien die het Heuvelland doorkruisen en het dodelijke ultrafijnstof uitstoten... .

Durf te experimenteren! Censureer niet van tevoren. Durf en kijk of maatregelen werken. Indien niet, stel ze bij of neem andere.

Het zou geweldig zijn als er voor langzaam en niet fossiel aangedreven verkeer een alternatief netwerk van verbindingen zou ontstaan tussen de woonkernen waarbij men gebruik kan maken van voor doorgaand gemotoriseerd verkeer afgesloten landelijke wegen.

Afsluiten van wegen zou niet helpen wordt beweerd, maar zou het probleem verplaatsen. Indien Zuid-Limburg structureel onaantrekkelijk wordt gemaakt voor motoren, zullen deze ongetwijfeld wegblijven. Maar,... tegelijkertijd moeten we elektrische motorrijders welkom heten. Door dezen wél toe te staan stimuleren we de onvermijdelijke transitie naar stil en milieuvriendelijk verkeer. Zo halen we de toekomst dichterbij.

Hetzelfde geldt voor de verhuur en het gebruik van fossiele scooters/brommers. Door het afsluiten van zoveel mogelijk landelijke wegen voor dit soort vervoer frustreren we het gebruik en verhuur ervan, en tegelijkertijd stimuleren we het gebruik en de verhuur van elektrisch aangedreven scooters/brommers. Ook hier kan je de onvermijdelijke toekomst sneller dichterbij halen... .

Maatregelen:

Stel de maximumsnelheid naar beneden toe bij: buiten de bebouwde kom 50 km/uur; erbinen 30 km/uur (minder herrie, minder uitstoot, beter voor de gezondheid, veiliger) - zorg voor handhaving!!

Neem snelheidsverminderende maatregelen zoals het plaatsen van 'verkeerssluizen' op diverse plaatsen, zodat gemotoriseerd verkeer steeds maar vanaf een richting kan passeren. De snelheid zal daardoor afnemen. Gevolg: aantrekkelijkheid neemt af, minder lawaai, minder stank, minder gezondheidsschade.

Verbied rally's NU (van auto's en de slierten bromfietsen), deze horen niet meer thuis in deze tijd. Bovendien veroorzaken ze veel vervuiling en stank! En ze zorgen voor irritatie want houden het verkeer op.

Zorg dat doorgaand en toeristisch gemotoriseerd verkeer geconcentreerd wordt op doorgaande wegen en sluit landelijke wegen ervoor af. Zo wordt het daar veel stiller en dus aantrekkelijker. En aangezien de meeste mensen elektrisch fietsen, zal het voor hen geen probleem zijn. Ook wordt de verhuur van elektrische brommers erdoor gestimuleerd en de fossiele gefrustreerd.

Neem initiatieven om op slimme wijze het google-map doorgangskarakter van (bepaalde) wegen, voor (bepaalde) tijdvakken en voor (bepaalde) motorvoertuigen te ontnemen.

Voer traject-controle in met camerabewaking Zo kan een BOA bonnen uitschrijven t.b.v. de handhaving. Dit gaat samen met overal snelheid zoveel mogelijk verlagen: langzaam rijdend verkeer (vooral motoren) maken veel minder lawaai dan voorbijrazend verkeer... .

Sluit kwetsbare wegen in het buitengebied, holle wegen etc, zoveel mogelijk af voor doorgaand verkeer, zodat herrie-overlast door toerende bestuurders van auto's en motoren verhinderd wordt. Werk eventueel met vergunningen.

Sta in kwetsbaar buitengebied geen nieuwe verkeersaanvullende activiteiten toe. U bent dan niet consequent, niet geloofwaardig en u schept precedents. Dit soort uitbreidingen dient plaats te vinden op goed ontsloten plaatsen, bijv. aan de Rijksweg.

Ga (grootschalige) evenementen drastisch beperken. Realiseer je dat niet alles kan en niet alles overal.

Stop onmiddellijk met de onzin-promotie als de Mergelland-route en haal de betreffende borden weg. Geen enkele bewoner heeft behoefte aan mensen die hier in auto's een beetje gaan rondtoeren...

Ga heel goed nadenken of je nog toeristische promotie wil doen en zo ja, voor wat dan specifiek...

Vertaal de principes van CittaSlow naar duidelijke uitgangspunten, en hou je daaraan: korte termijnbelangen van individuele ondernemers wegen niet op tegen het lange termijn belang van ons allemaal.

Bedenk lokale maatregelen met lokale bewoners; de bewoners zijn de ervaringsdeskundigen ter plaatse. Maar gebruik van hun ervaringen. Uitgangspunt is verkeersleefbaarheid voor iedereen... .

Als niets wil helpen kunt u in uiterste nood altijd nog overwegen om over de wegen met de meeste overlast in het weekend processies te laten trekken met veel stilstaande bidmomenten.

Geachte leden van B&W, er rust een grote verantwoordelijkheid op uw schouders om het sterk onderschatte en ondergewaarde kapitaal bestaande uit Natuur en Landschap in het Heuvelland op een juiste wijze te beheren. Dit kapitaal is gegrondvest op de kwaliteiten Rust en stilte. Herrie, vanuit welke bron ook, dient op alle mogelijkheden manieren bestreden te worden.